

Sygnatura akt I C 1067/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Konin, dnia 31-08-2018 r.

Sąd Okręgowy w Koninie Wydział I Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: SSO Małgorzata Krzyżak

Protokolant: st.sekr.sąd. Dorota Wróbel

po rozpoznaniu w dniu 24-08-2018 r. w Koninie

sprawy z powództwa **K. B. (1)**

przeciwko (...) **S.A. w Ł.**

o zapłatę

1. Oddała powództwo.
2. Odstępuje od obciążania powódki kosztami zastępstwa procesowego pozwanego.

Małgorzata Krzyżak

Sygn. akt I C 1067/16

UZASADNIENIE

K. B. (1) wystąpiła przeciwko (...) S.A. w Ł. o zapłatę kwoty 100.000 zł tytułem zadośćuczynienia z ustawowymi odsetkami od dnia 27.04.2016r. do dnia zapłaty, zasądzenie kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. W uzasadnieniu pozwu podniosła, że w dniu 1.01.2014r. uległa wypadkowi.

Kierowała ona motorowerem marki M., który został uderzony przez samochód osobowy marki R.. Winnym spowodowania wypadku był kierowca samochodu R. - M. F., który został skazany za popełnienie przestępstwa prawomocnym wyrokiem karnym w sprawie II K (...). W następstwie wypadku śmierć poniósł pasażer motoroweru – K. K. (1). Powódka została przewieziona karetką pogotowia do SPZOZ w K. na Oddział Położniczo-Ginekologiczny, gdzie 12.01.2014 r. przez cesarskie cięcie odebrano przedwczesny, wymuszony pourazowym oderwaniem łożyska poród. W związku z doznanymi obrażeniami dziecko M. B. urodziło się martwe w 29 tygodniu ciąży.

Pojazd sprawcy wypadku był ubezpieczony z tytułu OC w pozwanym Towarzystwie (...).

Powódka długo przeżywała traumę, nie mogła się pogodzić ze śmiercią dziecka, stała się apatyczna, załęknioma, płacziwa, nie była w stanie normalnie funkcjonować wymagała pomocy w czynnościach życia codziennego, a pomagała jej matka – D. B..

W odpowiedzi na pozew (...) SA w Ł. wniosła o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie kosztów postępowania. Przyznał, że prowadził postępowanie likwidacji szkody, w wyniku którego odmówił powódce wypłaty zadośćuczynienia, z uwagi na wyłączną winę osób trzecich – osób bliskich powódce, które pozwoliły powódce kierować motorowerem bez wymaganych uprawnień, a także pomimo złego stanu technicznego motoroweru, zlecili powódce tego dnia wyjazd do sklepu i to dodatkowo w towarzystwie nietrzeźwego wujka powódki, który był pasażerem tego

motoroweru. Zatem rodzice powódki nie zachowali należytej troski o 16-letnią córkę, a nadto sama powódka nie wykazała się dostateczną ostrożnością w swoim działaniu. Pozwany zgłosił również zarzut przyczynienia się powódki do powstania szkody (k.37-40, k.66).

Sąd ustalił, co następuje:

W dniu 01 stycznia 2014 roku w L., gm. K. doszło do wypadku. Sprawca wypadku M. F. został uznany winnym tego, że kierując samochodem osobowym marki R. (...) o nr rej. (...) umyślnie naruszył zasady bezpieczeństwa w ruchu lądowym, poruszając się na prostym odcinku drogi, nie zachował szczególnej ostrożności podczas wykonywania manewru skrętu w lewo w drogę do posesji, nie sygnalizując zamiaru zmiany kierunku ruchu, nie obserwując w dostateczny sposób drogi oraz nie upewniając się czy manewr można wykonać bezpiecznie, nie udzielił pierwszeństwa przejazdu wyprzedzającego go motoroweru marki M. o nr rej. (...) kierowanego przez K. B. (1), czym doprowadził do zderzenia z nim, wywrócenia motoroweru i uderzenia w drzewo, w następstwie czego pasażer pojazdu K. K. (1) doznał urazu mózgowo-czaszkowego, następstwem czego było wtórne rozmiękanie mózgu i ropne zapalenie opon mózgowo – rdzeniowych i w konsekwencji zgon K. K. w dniu 8.03.2014 r. w Wojewódzkim Szpitalu (...) w K., tj. przestępstwa z art. 177§ 2 k.k. i skazany prawomocnym wyrokiem Sądu Rejonowego w K., zmienionym wyrokiem Sądu Okręgowego w K.

(akta II K (...) Sądu Rejonowego w K., niesporne).

Powódka kierowała motorowerem bez wymaganych uprawnień. Miała wówczas 16 lat i była w 27 tygodniu ciąży (przyznane przez powódkę). Pasażerem był jej 40 letni wuj K. K. (1). Jej ojciec przyprzewodził swój motorower do K. K., poprosił go, aby pojechał do sklepu. K. K. odmówił, wówczas powódka wsiadła na motorower i wraz z K. K. pojechali do sklepu. Około kilometra od domu powódki, doszło do wypadku. Po wypadku, kiedy motorower się wywrócił i uderzył w drzewo, powódka przysła pieszo do domu, była zapłakana i trzęsąca się. Powiedziała rodzicom o wypadku i że boli ją prawa ręka. Ojciec powódki poszedł na miejsce wypadku i spotkał prowadzącego motorower K. K.. Wspólnie z nim wrócił do domu. Kiedy stan zdrowia K. K. zaczął się pogarszać, rodzice powódki wezwali karetkę pogotowia, która zabrała go do szpitala. K. B. (1) miała wybite dwa palce i poza tym czuła się dobrze. Nikt nie zawiadomił policji o wypadku.

W dniu 03.01.2014r. K. B. udała się Poradni Ginekologicznej w K. do lekarza ginekologa F. T., była to planowa wizyta kontrolna. Powódka nie wspominała lekarzowi, że dwa dni wcześniej uległa wypadkowi na motorowerze. Lekarz wykonał badanie łożyska, czynności serca i oceny stanu zdrowia płodu, czy jest żywy. Wyniki badań nie budziły żadnych zastrzeżeń. Lekarz wykonał również badanie USG płodu, z uwagi na niewielkie podbiegnięcia krwawe po stronie lewej podbrzusza. Nie stwierdził nic niepokojącego w stanie zdrowia powódki oraz płodu. Płód wykazywał cechy żywotności, a w badaniu USG łożysko nie miało cech oddzielenia. Powódka nie zgłaszała żadnych dolegliwości.

W dniu 09.01.2014 r. powódka zgłosiła się do Poradni Ginekologiczno-Położniczej prosząc o ocenę piersi. Na piersiach lekarz stwierdził podbiegnięcie krwawe na godz. 8-10 piersi lewej o wymiarach 5x1 cm i na piersi prawej na godz. 8:30-9:30 o wymiarach 3,0x1,5 cm. Jak wynika z historii choroby odnotowano: palpacyjnie piersi bez zmian. Lekarz również odnotował w wywiadzie, że w dniu 8.01.2014 r. pacjentka była z wizytą w Poradni Chirurgicznej. W czasie wizyty w dniu 9.01.2014 r. powódka nie zgłaszała żadnych bóli, czuła się dobrze.

W dniu 12.01.2014 r. będąc w domu K. B. zaczęła odczuwać bóle w brzuchu. Jej szwagier powiedział, że chyba rodzi i wtedy mama powódki zadzwoniła po pogotowie. Została przyjęta na Oddział Położniczo-Ginekologiczny z Izby Przyjęć w trybie nagłym z bólami w podbrzuszu i okolicy krzyżowej kręgosłupa oraz krwawieniem z dróg rodnych. Stwierdzono brak tętna płodu, wykonano cięcie cesarskie, martwo narodzony noworodek płci męskiej o wadze 900 g w 29 tygodniu ciąży. Jako przyczynę zgonu wskazano niedotlenienie wewnątrzmaciczne, z uwagi na przedwczesne oddzielenie łożyska.

Powódka w szpitalu przebywała tydzień. Po wyjściu ze szpitala kilka dni nie było jej w szkole. Była wówczas uczennicą 1 kasy gimnazjum. Była trochę załamana, a ojciec dziecka jej nie wspierał. Nie korzystała z pomocy psychologa ani psychiatry. Wkrótce zaszła w drugą ciążę z innym mężczyzną i 26.02.2015 r. urodziła syna o wadze 2150 g. Powódka

została pozbawiona władzy rodzicielskiej, dziecko nie zostało jej wydane ze szpitala, a powódka stwierdziła, cyt. „pani z opieki zaczęła się doczepiać, że nie ma łazienki, też jest problem alkoholowy, rodzice nadużywają alkoholu”.

K. B. ukończyła szkołę gimnazjalną, od 1,5 roku mieszka w S., pozostaje w nieformalnym związku, pracuje jako kasjer - sprzedawca.

Z uwagi na to, że powódka wiązała fakt przedwczesnego oddzielenia łożyska, co spowodowało wymuszenie przedwczesnego porodu i urodzenia martwego dziecka z obrażeniami jakich doznała na skutek wypadku komunikacyjnego, niezbędne było zasięgnięcie opinii biegłego.

Na podstawie opinii (...) im. K. M. w P. Katedry i Zakładu Medycyny Sądowej sąd ustalił, że wypadek komunikacyjny z udziałem powódki nie był przyczyną przedwczesnego odklejenia łożyska. Biegli dokonali analizy dokumentacji lekarskiej powódki i stwierdzili, że w dniu 3.01.2014 r. korzystała z porady lekarza ginekologa, który przeprowadził właściwe badania, wykonał także USG, które nie wykazały żadnej patologii. W przypadku częściowego odklejenia łożyska w wyniku urazu (wypadku) byłoby to widoczne w badaniu USG, a ponadto powódka odczuwałaby dolegliwości bólowe. Powódka nie odczuwała żadnych dolegliwości bólowych brzucha, czuła się dobrze zarówno w dniu 3.01 jak i 9.01. 2014 r. W czasie badań ginekologicznych nie było żadnych symptomów przedwczesnego oddzielenia łożyska. Biegli wyjaśnili również, że odklejaniu łożyska towarzyszy szybko narastający ból w podbrzuszu, do którego dołączają objawy wstrząsu hypowolemicznego, macica staje się bolesna, a w badaniu wzornikowym obserwowana jest obecność krwi w kanale szyjki macicy, czasami krwiste podbarwienie płynu owodniowego. Natomiast ze strony płodu występują zmiany w zapisie KTG, widoczna jest początkowo przyspieszona czynność serca płodu przechodząca w zwolnienie czynności z oscylacją milczącą, prowadzącą w krótkim czasie do śmierci dziecka. Przy odklejaniu łożyska występują bóle macicy, które u powódki wystąpiły dopiero 12.01.2014 r.

Wskazali również, co jest istotne, że przyjmuje się, że doba od chwili urazu do pojawienia się objawów przemawia za uznaniem, że przedwczesne odklejenie łożyska spowodowane jest urazem. Zdaniem biegłych w niniejszej sprawie nie ma związku czasowego pomiędzy urazem a wystąpieniem przedwczesnego odklejenia łożyska. Gdyby po urazie w wyniku wypadku wystąpiło odklejenie łożyska, to w badaniu USG stwierdzono by pogrubiałe łożysko, co nie miało miejsca. Gdyby doszło do przedwczesnego urazowego oddzielenia łożyska, to zostałoby to również odnotowane w historii choroby powódki w szpitalu. Protokół sekcyjny noworodka nie wskazuje na obrażenia ciała dziecka powstałe w wyniku wypadku powódki w dniu 1.01.2014 r.

Powyższy stan faktyczny sąd ustalił na podstawie: odpisu aktu urodzenia (k.7), historii choroby powódki (k.16-27v, k.62, k.74-75, k.79-79v, k.133-134), akt szkody (k.49), opinii (...) im. K. M. w P. Katedry i Zakładu Medycyny Sądowej (k. 99-103, k. 122v-123), zeznań świadka D. B. (k.54v-55), F. T. (k.141-141v) oraz zeznań powódki (k.141v-142).

Sąd w pełni podzielił wnioski wypływające z opinii Uniwersytetu Medycznego im. K. M. w P. Katedry i Zakładu Medycyny Sądowej. Wprawdzie biegli w opinii pisemnie wypowiedzieli się, że wypadek komunikacyjny z udziałem powódki prawdopodobnie nie był przyczyną przedwczesnego oddzielenia łożyska, natomiast na rozprawie w dniu 3.07.2018 r. ich wyjaśnienia były już stanowcze, ich stanowisko należy uzasadnione, przedstawione argumenty sąd uznał za przekonujące i logiczne. Biegli w sposób logiczny wskazali, dlaczego należy wykluczyć odklejenie się łożyska na skutek wypadku. Podnieśli, że gdyby doszło do odklejenia łożyska na skutek wypadku, to powódka nie byłaby w stanie wrócić samodzielnie do domu, wystąpiłyby bóle i krwawienie z dróg rodnych oraz gdyby przedmiotowy wypadek miał związek z przedwczesnym odklejeniem łożyska, to niewątpliwie jakiegokolwiek objawy wskazujące na patologię ciąży byłyby wykryte przez lekarza ginekologa, który badał powódkę 2 dni po wypadku. Lekarz nie stwierdził jednak żadnych nieprawidłowości w rozwoju płodu. W dniu 3 i 9 stycznia 2014 r. nie było żadnych symptomów przedwczesnego porodu. Należy podnieść, że po wysłuchaniu biegłych na rozprawie, powódka nie zakwestionowała już powyższej opinii.

Sąd zważył, co następuje:

Żądanie pozwu zapłaty zadośćuczynienia znajduje oparcie w art. 446 § 4 k.c. Żądna kwota zadośćuczynienia miała rekompensować krzywdę związaną z przedwczesnym porodem, wymuszonym pourazowym oderwaniem łożyska, w wyniku czego powódka urodziła martwe dziecko w 29 tygodniu ciąży. Sąd podziela pogląd Sądu Najwyższego, że dziecko, które urodziło się martwe może być uznane za "zmarłego" w rozumieniu art. 446 § 4 k.c. (Wyrok SN z dnia 9 marca 2012 r., I CSK 282/11).

Zgodnie z art. 805 § 1 k.c. przez umowę ubezpieczenia ubezpieczyciel zobowiązuje się, w zakresie działalności swego przedsiębiorstwa, spełnić określone świadczenie w razie zajścia przewidzianego w umowie wypadku, a ubezpieczający zobowiązuje się zapłacić składkę. Na podstawie art. 822 k.c. przez umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej ubezpieczyciel zobowiązuje się do zapłacenia określonego w umowie odszkodowania za szkody wyrządzone osobom trzecim, wobec których odpowiedzialność za szkodę ponosi ubezpieczający albo ubezpieczony.

Odpowiedzialność pozwanego wynika z ustawy z dnia 22 maja 2003 roku o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz. U. Nr 124, poz. 1152). Zgodnie z art. 34 ust. 1 wskazanej ustawy z ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych przysługuje odszkodowanie, jeżeli posiadacz lub kierujący pojazdem mechanicznym są obowiązani do odszkodowania za wyrządzoną w związku z ruchem tego pojazdu szkodę, której następstwem jest śmierć, uszkodzenie ciała, rozstrój zdrowia bądź też utrata, zniszczenie lub uszkodzenie mienia. Stosownie do art. 35 ustawy, ubezpieczeniem OC posiadaczy pojazdów mechanicznych jest objęta odpowiedzialność cywilna każdej osoby, która kierując pojazdem mechanicznym w okresie trwania odpowiedzialności ubezpieczeniowej, wyrządziła szkodę w związku z ruchem tego pojazdu. Sprawca wypadku ponosi odpowiedzialność za skutki tego wypadku na podstawie art. 436 k.c. w związku z art. 435 k.c. W granicach odpowiedzialności sprawcy szkody za szkodę odpowiada pozwany (...) S.A.

Art. 435 k.c. wprowadza tzw. rozszerzoną odpowiedzialność na zasadzie ryzyka, jednakże odpowiedzialność ta istnieje pod warunkiem, że szkoda pozostaje w normalnym związku z ruchem przedsiębiorstwa. Nie istnieje domniemanie, że szkoda powstaje w związku z ruchem przedsiębiorstwa i okoliczność tę należy wykazać.

Należy zaznaczyć, że stronę powodową, zgodnie z zasadą rozkładu ciężaru dowodu w procesie, obciążał obowiązek wykazania związku przyczynowego pomiędzy wypadkiem komunikacyjnym, jakiemu powódka uległa w styczniu 2014 roku, a pourazowym przedwczesnym odklejeniem łożyska.

Zgodnie z art. 361§ 1 k.c. zobowiązany do odszkodowania ponosi odpowiedzialność tylko za normalne następstwa działania lub zaniechania, z którego szkoda wynikła. W ocenie sądu powódka nie wykazała związku przyczynowego (ani nawet go nie uprawdopodobniła), co wynika z wniosków zawartych w opinii (...) im. K. M. w P. Katedry i Zakładu Medycyny Sądowej. Wskazane argumenty przez biegłych zostały przez sąd uznane za przekonujące. Powódka nie zaferowała żadnych innych dowodów w celu wykazania zaistnienia związku przyczynowego.

Wobec powyższego sąd oddalił powództwo, jako bezzasadne (punkt 1 wyroku).

Na podstawie art. 102 k.p.c. Sąd odstąpił od obciążania powódki obowiązkiem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego. Zgodnie z brzmieniem powołanego przepisu, w wypadkach szczególnie uzasadnionych Sąd może zasądzić od strony przegrywającej tylko część kosztów albo nie obciążać jej w ogóle kosztami.

W odniesieniu do zasady słuszności zawartej w art. 102 k.p.c. określone zostały przesłanki, których zaistnienie warunkuje możliwość obciążenia strony przegrywającej jedynie częścią kosztów albo nieobciążania jej w ogóle tymi kosztami. Obejmują one wystąpienie w sprawie wypadków szczególnie uzasadnionych, które powodują, że zasądzenie kosztów na rzecz wygrywającego przeciwnika w całości, a nawet w części, byłoby sprzeczne z powszechnym odczuciem sprawiedliwości oraz zasadami współżycia społecznego. Podkreślić przy tym należy, że wskazany przepis nie precyzuje pojęcia wypadków szczególnie uzasadnionych, pozostawiając w tym zakresie, przy uwzględnieniu całokształtu okoliczności danej sprawy, sądowi orzekającemu swobodę oceny (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 24 października 2013 r., IV CZ 61/13).

W ocenie Sądu charakter dochodzonego roszczenia , okoliczności sprawy i wiek powódki oraz subiektywne przeświadczenie o słuszności dochodzonego roszczenia, co zostało dopiero zweryfikowane po przeprowadzeniu dowodu z opinii biegłego, uzasadniały zastosowanie art. 102 k.p.c.

Małgorzata Krzyżak